

Znak: K-1.431.1.9.2025.6.MF
Szczecin, 11 września 2025 r.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2024 r.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres jednostki kontrolowanej	Gmina Suchań Ul. Pomorska 72, 73-132 Suchań
Osoba pełniąca funkcję kierownika jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pani Stanisława Bodnar – Burmistrz Suchania
Okres objęty kontrolą	2024 r.
Kontrolerzy	– Magdalena Frymus – inspektor wojewódzki (kierownik zespołu kontrolnego), – Dariusz Zięcik – inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	35/25 z dnia 28 kwietnia 2025 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	Art. 18 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej ¹ (dalej: ustawa frpa)
Kryteria prowadzenia kontroli	Legalność, gospodarność, rzetelność i celowość

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 402.

Rodzaj kontroli i tryb kontroli	Planowa, tryb zwykły
Termin kontroli	13-19 maja 2025 r.
Podstawa prawna realizacji zadania	Art. 27 ustawy frpa

USTALENIA KONTROLI

Zgodnie z art. 1 oraz art. 6 pkt 1 ustawy frpa środki Funduszu służą realizacji zadań własnych organizatorów dotyczących zapewnienia funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej przez dopłatę do ceny usługi za wyjątkiem komunikacji miejskiej.

1. Udzielenie dopłaty ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej

W 2024 r. dopłata ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (dalej: Funduszu), wynosiła nie więcej niż 3,00 zł za wozokilometr (dalej: wkm) przewozu o charakterze użyteczności publicznej².

Gmina Suchań (dalej: Gmina, Organizator, Jednostka) wzięła udział w ogłoszonym przez Wojewodę Zachodniopomorskiego I naborze wniosków o objęcie w 2024 r. dopłatą ze środków Funduszu.

Wojewoda Zachodniopomorski wyznaczył termin na złożenie wniosków o objęcie dopłatą ze środków Funduszu, od dnia 19 października do dnia 10 listopada 2023 r. Rozpatrzenie wniosków oraz ogłoszenie wyników naboru zaplanowano od 13 do 30 listopada 2023 r.

1.1. Zawarcie umowy o dopłatę ze środków Funduszu

Gmina z zachowaniem wymaganego terminu, tj. w dniu 9 listopada 2023 r.³ złożyła do Wojewody Zachodniopomorskiego wniosek o objęcie dopłatą ze środków Funduszu w 2024 r. W terminach wyznaczonych przez pracownika Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Rozwoju Regionalnego Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie (dalej: Wydział IR)⁴, Gmina złożyła korekty wniosku o objęcie dopłatą.

Dopłacie ze środków Funduszu podlegają linie komunikacyjne нефunkcjonujące co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy, tj. przed 18 lipca 2019 r. oraz linie, na które umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, zostanie zawarta po jej wejściu w życie⁵.

W odpowiedzi na pytanie kontrolujących w jaki sposób powstały linie komunikacyjne wskazane we wniosku o objęcie dopłatą, Burmistrz Suchania wyjaśnił, że linie

² Art. 30a ustawy frpa.

³ Data wpływu do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

⁴ Wezwania w formie e-mail z dnia 14, 20 i 23 listopada 2023 r.

⁵ Art. 22 ust. 1 ustawy frpa.

„(...) utworzone zostały od dnia 01 stycznia 2024 r. i są to linie nowoutworzone, niefunkcjonującymi co najmniej 3 miesiące przed dniem wejścia w życie ustawy o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej”. Wyjaśnienie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 40, 48, 55-70)

W wyniku rozpatrzenia wniosku o objęcie dopłatą, Wojewoda Zachodniopomorski w dniu 3 stycznia 2024 r. zawarł z Gminą Umowę nr 53/IR/FRPA/2024 (dalej: umowę z wojewodą, umowę o dopłatę) na dofinansowanie w 2024 r. ze środków Funduszu realizacji zadania polegającego na organizacji przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Zgodnie z treścią zawartej umowy maksymalna kwota dopłaty wynosi **489 761,40 zł**, z przeznaczeniem na uruchomienie 4 linii komunikacyjnych o łącznej długości 152,50 km oraz łącznej rocznej pracy eksploatacyjnej wynoszącej **163 253,80 wkm**.

(dowód: akta kontroli str. 71-79)

Dane dot. objętych umową z wojewodą linii komunikacyjnych przedstawia tabela.

Linia komunikacyjna	Liczba dni pracy w roku	Planowana wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)	Wnioskowana kwota dopłaty (zł)
Nr 1 Recz – Suchań – Stargard ⁶	253	52 522,80	157 568,40
Nr 2 Dobrzany – Suchań – Stargard ⁷	51	8 996,40	26 989,20
Nr 3 Dobrzany – Suchań – Stargard ⁸	187	10 958,20	32 874,60
Nr 4 Dobrzany – Suchań – Stargard ⁹	253	90 776,40	272 329,20
RAZEM		163 253,80	489 761,40

1.2. Porozumienie między jednostkami samorządu terytorialnego

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym¹⁰ (dalej: ustawy ptz), przewozy osób w ramach publicznego transportu zbiorowego wykonywane w granicach administracyjnych gmin sąsiadujących są możliwe po zawarciu stosownego porozumienia pomiędzy gminami.

Na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Suchaniu nr XXXVIII/373/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r., w dniu 28 grudnia 2023 r. zawarte zostały porozumienia międzygminne, dotyczące powierzenia Gminie zadań z zakresu publicznego transportu zbiorowego w zakresie przewozów o charakterze użyteczności publicznej poza granicami Gminy, na trasach przebiegających po terenie Gminy Recz, Gminy Dobrzany i Gminy Stargard, tj. na liniach komunikacyjnych:

- nr 1 o nazwie Recz – Suchań – Stargard,

⁶ Na trasie Recz-Sokoliniec-Wapnica-Nosowo-Suchanówko-Suchań-Sadłowo-Barzkowice-Krąpiel-Tychowo-Święte-Strachocin.

⁷ Na trasie Dobrzany-kolonia Szadzko-Sadzko-Tarnowo-Suchań-Sadłowo-Barzkowice-Krąpiel-Tychowo-Święte-Strachocin.

⁸ Na trasie Dolice-Grabnica-Krzemień-Bytowo-Błotno-Ognica-Dobrzany-Szadzko-Odargowo-Szadzko-Tarnowo-Modrzewo-Tarnowo-Suchań-Sadłowo-Barzkowice-Krąpiel-Święte-Strachocin.

⁹ Na trasie Dobrzany-Szadzko-Tarnowo-Suchań-Sadłowo-Barzkowice-Krąpiel-Tychowo-Święte-Strachocin.

¹⁰ Dz. U. z 2023, poz. 2778 z późn. zm.

- nr 2 o nazwie Dobrzany – Suchań – Stargard,
- nr 3 o nazwie Dolice – Suchań – Stargard,
- nr 4 o nazwie Dobrzany – Suchań – Stargard.

Zgodnie z treścią porozumień, Gmina jest organizatorem transportu zbiorowego na obszarze gmin, z którymi porozumienia zostały zawarte, w zakresie wyżej wymienionych linii komunikacyjnych¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 80-104)

1.3. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego

Rada Miejska w Suchaniu uchwałą nr XXXVIII/372/2023 z dnia 18 grudnia 2023 r., upoważniła Burmistrza Suchania do zawarcia umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na terenie gmin Suchań, Recz, Dobrzany i Stargard, na liniach komunikacyjnych:

- nr 1 o nazwie Recz – Suchań – Stargard,
- nr 2 o nazwie Dobrzany – Suchań – Stargard,
- nr 3 o nazwie Dolice – Suchań – Stargard,
- nr 4 o nazwie Dobrzany – Suchań – Stargard¹².

(dowód: akta kontroli str. 105-110)

Wyboru Operatora dokonano zgodnie z postanowieniem uchwały Rady Miejskiej w Suchaniu nr XXXVIII/372/2023, tj. poprzez bezpośrednie zawarcie umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

W dniu 28 grudnia 2023 r. Gmina zawarła z przewoźnikiem działającym pod nazwą Usługi przewozowe XXXXX XXXXX (dalej: Operator), umowę nr FIN.2151.347A.2023 (dalej: umowa z Operatorem) o świadczenie usług w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, wykonywanych w ramach systemu przewozów publicznego transportu zbiorowego na terenie gmin Suchań, Stargard, Dobrzany i Recz, na liniach komunikacyjnych zgodnych z liniami wskazanymi w wyżej przywołanej uchwale Rady Miejskiej w Suchaniu.

W umowie z Operatorem wskazano, że realizowana ona będzie w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

W wyniku analizy postanowień umowy z Operatorem stwierdzono, że wypełniają one wymogi określone w treści art. 25 ustawy ptz.

(dowód: akta kontroli str. 111-145)

2. Przekazywanie dopłaty i realizacja zadania

Kontrolujący szczegółowo zweryfikowali całość dokumentacji dotyczącej funkcjonowania czterech linii komunikacyjnych objętych dofinansowaniem z Funduszu oraz rozliczenia dopłaty udzielonej w 2024 r.

¹¹ Wszystkie porozumienie zawarto na okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

¹² Według przyjętej uchwały linia komunikacyjna nr 4 przebiega na trasie Dobrzany-Szadko-Tarnowo-Suchań-Sadłowo-Barzkowice-Krąpiel-Tychowo-Święte-Strachocin-Stargard ul. Bydgoska-Stargard ul. Czarneckiego-Stargard ul. Wyszyńskiego-Stargard ZCP. W toku kontroli ustalono natomiast, że objęty dofinansowaniem ze środków Funduszu kurs linii nr 4 kończy się w miejscowości Strachocin.

Ustalono, że dane zawarte we wnioskach o dopłatę, sprawozdaniach kwartalnych, sprawozdaniu rocznym oraz w zweryfikowanej dokumentacji źródłowej w zakresie pracy eksploatacyjnej i deficytów linii komunikacyjnych, dotyczą linii komunikacyjnych określonych w umowie z wojewodą.

2.1. Wnioski o dopłatę

Organizator w terminach określonych w § 3 ust. 1 umowy o dopłatę, złożył Wojewodzie Zachodniopomorskiemu następujące wnioski o dopłatę ze środków Funduszu:

- za I kwartał w dniu 27 marca 2024 r.,
- za II kwartał w dniu 28 czerwca 2024 r.,
- za III kwartał w dniu 30 września 2024 r.,
- za IV kwartał w dniu 29 listopada 2024 r.

W terminach wyznaczonych przez pracownika Wydziału IR, Gmina złożyła korekty wniosku o dopłatę za I, II i IV kwartał¹³ oraz korektę załącznika do wniosku o dopłatę za III kwartał¹⁴.

Ustalono, że dane zawarte we wnioskach o dopłatę za poszczególne okresy rozliczeniowe, wynikają z załączonych do nich załączników i kalkulacji.

(dowód: akta kontroli str. 146-160)

Na podstawie złożonych wniosków Gmina w 2024 r. otrzymała dopłatę w łącznej wysokości **488 650,20 zł**, która była niższa o 1 111,20 zł od określonej we wniosku o objęcie dopłatą i w umowie z wojewodą oraz nie przekraczała maksymalnej kwoty możliwej do otrzymania na podstawie wykazanej pracy eksploatacyjnej i kwoty deficytu. Dane zawarte we wnioskach o dopłatę złożonych przez Gminę w 2024 r., przedstawiono zbiorczo dla czterech linii komunikacyjnych w tabeli.

Łączna wielkość pracy eksploatacyjnej	Łączna kwota deficytu linii komunikacyjnych	Wnioskowana kwota dopłaty	Przekazana kwota dopłaty
162 883,40 wkm	570 201,98 zł	488 650,20 zł	488 650,20 zł

(dowód: akta kontroli str. 56-79, 146-166)

2.2. Praca eksploatacyjna

Kontrolujący ustalili rzeczywistą wielkość pracy eksploatacyjnej w 2024 r. na podstawie rozkładów jazdy dla czterech linii komunikacyjnych oraz danych zawartych w załączniku – kalkulacja do wniosku o objęcie opłatą, sporządzonym przez Operatora za poszczególne okresy rozliczeniowe. Dane w tym zakresie przedstawia tabela.

Linia komunikacyjna / okres rozliczeniowy	Rzeczywista wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm)
Linia nr 1	52 107,60
I kwartał	13 286,40
II kwartał	12 663,60

¹³ Wezwania w formie e-maila z dnia 2 i 9 kwietnia, 1 lipca oraz 3 grudnia 2024 r.

¹⁴ Wezwanie w formie e-maila z dnia 4 października 2024 r.

III kwartał	13 494,00
IV kwartał	12 663,60
Linia nr 2	8 996,40
I kwartał	2 116,80*
II kwartał	2 293,20
III kwartał	2 293,20
IV kwartał	2 293,20
Linia nr 3	10 723,80
I kwartał	3 047,20*
II kwartał	3 105,80
III kwartał	1 230,60
IV kwartał	3 340,20*
Linia nr 4	90 058,80
I kwartał	22 963,20
II kwartał	21 886,80
III kwartał	23 322,00
IV kwartał	21 886,80
RAZEM	161 886,60

*W przypadku linii komunikacyjnej nr 2 w I kwartale oraz nr 3 w I i IV kwartale, Gmina zawnioskowała i rozliczyła pracę eksploatacyjną na wskazanych liniach komunikacyjnych w oparciu o nieprawidłową liczbę dni pracy, tym samym zawyżając jej wysokość.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w 2024 r. łączna wielkość pracy eksploatacyjnej wyniosła 161 886,60 wkm,
- nie została przekroczona wielkość pracy eksploatacyjnej na poszczególnych liniach komunikacyjnych, wynikająca z załącznika nr 1 do umowy z wojewodą,
- nie została przekroczona maksymalna, łączna wielkość pracy eksploatacyjnej na wszystkich liniach komunikacyjnych,
- ustalona przez kontrolujących rzeczywista praca eksploatacyjna na liniach komunikacyjnych nr 2 i nr 3, różni się od wyliczonej i wykazanej przez Gminę:
 - we wnioskach o dopłatę na I oraz na IV kwartał,
 - w sprawozdaniach za I oraz za IV kwartał i w sprawozdaniu rocznym.

Ustalono, że wielkość pracy eksploatacyjnej we wskazanym powyżej zakresie Gmina wyliczyła w oparciu o nieprawidłową liczbę dni pracy, co miało wpływ na wyliczoną i pobraną dopłatę.

Szczegóły nieprawidłowości opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 59-62, 119-122, 147, 151, 155, 159, 178)

2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

W § 7 ust. 3 umowy z Operatorem (zmienionego § 1 aneksu do umowy) określono, że wynagrodzenie za okres rozliczeniowy ustalane jest jako iloczyn wozokilometrów w danym okresie i stawki w kwocie 3,50 zł za każdy wozokilometr.

Na pytanie kontrolujących w jaki sposób ustalono ww. stawkę i co się na nią składa Burmistrz Gminy wyjaśnił, że „Na kwota 3,50 składa się dopłata do 1 wozokilometra wynosząca 3,00 zł (Fundusz) oraz wkład własny Organizatora do 1 wozokilometra wynoszący 0,50 zł. W związku z koniecznością zabezpieczenia środków w budżecie gminy Suchań na pokrycie kosztów realizacji usługi przewozów publicznych w roku 2024 przyjęta

została stała cena świadczenia usługi. Jednocześnie informuję, że wartość wkładu własnego Organizatora jest wyższy od minimalnego”.

(dowód: akta kontroli str. 41-50)

W wyniku kontroli stwierdzono, że Operator nieprawidłowo ustalił wysokości deficytów linii komunikacyjnych. Postępowanie to nie miało wpływu na rozliczenie dopłaty. **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

Ponadto stwierdzono, że rozliczenia z Organizatorem były dokonywane poprzez faktury wystawiane przez Operatora, a nie poprzez noty obciążeniowe, jak wymagają tego wytyczne Ministerstwa Infrastruktury z dnia 11 września 2019 r. (znak: DBI-3.070.25.2019) oraz rozstrzygnięcie Trybunału Sprawiedliwości (TSUE)¹⁵.

Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

2.4. Nadzór organizatora nad realizacją zadania

Zgodnie z informacją przekazaną przez Burmistrza Gminy nadzór nad realizacją zadania prowadził inspektor ds. gospodarki komunalnej i dróg.

Z przedstawionych ocen ilości i jakości usług wykonywanych przez przewoźnika sporządzonych za marzec, maj, lipiec – listopad 2024 r. wynika, że od dnia rozpoczęcia świadczenia usług do siedziby Organizatora nie wpłynęły uwagi dotyczące jakości świadczonych usług, jakości taboru oraz nieprawidłowości związanych z godzinami odjazdu i przyjazdu.

W związku z tym, że ww. oceny nie dotyczą całego 2024 r., kontrolujący zadali pytanie, czy w pozostałych okresach Gmina / przewoźnik otrzymywali sygnały od mieszkańców o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu linii objętych dopłatą oraz czy składane były skargi i reklamacje przez pasażerów na realizację usług świadczonych w zakresie publicznego transportu drogowego na liniach komunikacyjnych objętych dopłatą. Burmistrz Gminy wyjaśnił, że: „W trakcie realizacji zadania do Organizatora oraz Operatora nie wpływały uwagi do zakresu i jakości świadczenia usługi”. Wyjaśnienia w tym zakresie przyjęto.

(dowód: akta kontroli str. 41, 51, 324-328)

Mając na uwadze nieprawidłowe wykazywanie Wojewodzie Zachodniopomorskiemu wielkości pracy eksploatacyjnej, co miało wpływ na pobranie dopłaty w nadmiernej wysokości, nieprawidłowe wykazywanie wysokości deficytów linii komunikacyjnych oraz wkładu własnego, a także akceptowanie nieprawidłowo wystawionych faktur i kalkulacji stanowiących ich załączniki, jak również wydatkowanie na rzecz Operatora, w związku z realizacją zadania, środków w zawyżonej wysokości należy stwierdzić, że nadzór Gminy nad realizacją zadania nie był wystarczający. Gmina nie skorzystała w pełni z przysługującego jej prawa do przeprowadzenia kontroli w ramach funkcji nadzorczej (§ 10 umowy z Operatorem). **Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

¹⁵ Wyrok z dnia 8 maja 2025 r. znak C-615/23

3. Dokumentacja finansowo-księgowa zadania

Gmina prowadziła wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych dopłat oraz wydatków objętych dopłatą z Funduszu, zgodnie z § 7 ust. 1 umowy o dopłatę.

Otrzymana dopłata została ujęta w ewidencji księgowej na koncie 901 w rozdziale 60004 w § 2170 w wysokości 488 650,20 zł, co jest zgodne z kartoteką obrotów przekazanych środków z Wydziału Finansów i Budżetu ZUW¹⁶.

Wydatki poniesione na zadanie zostały zaewidencjonowane w księgach rachunkowych, zgodnie z planem kont, na koncie 130 i 201 w § 4300 w kwocie 581 069,94 zł. Dokumentacja finansowo-księgowa prowadzona była w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- wszystkie wydatki zostały poniesione w roku, na który została przyznana dopłata,
- płatności za zobowiązania dokonywano terminowo, w wysokościach wynikających z faktur i kalkulacji,
- dokumentacja finansowo-księgowa (faktury) spełnia wymogi wskazane w art. 21 ustawy o rachunkowości,
- w przypadku dokumentacji finansowo-księgowej (faktury i kalkulacje) dotyczącej 5 miesięcy realizacji zadania stwierdzono różnego rodzaju błędy kwotowe skutkujące zwrotem środków do Gminy przez Operatora.

Szczegółowy opis uchybienia zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.

(dowód: akta kontroli str. 161, 329-403, 414, 421-423, 445-446)

4. Sprawozdawczość

Sprawozdania kwartalne i sprawozdanie roczne

Gmina złożyła do Wydziału IR ZUW sprawozdania kwartalne i sprawozdanie roczne w terminach określonych w umowie z wojewodą¹⁷, tj. za:

- I kwartał 2024 r. w dniu 3 kwietnia 2024 r.,
- II kwartał 2024 r. w dniu 9 lipca 2024 r.,
- III kwartał 2024 r. w dniu 8 października 2024 r.,
- IV kwartał 2024 r. w dniu 9 stycznia 2025 r.,
- cały 2024 r. w dniu 20 lutego 2025 r.

(dowód: akta kontroli str. 55)

Kontrolujący zweryfikowali zgodność danych wykazanych w kwartalnych i rocznym sprawozdaniu z danymi wynikającymi z dokumentacji źródłowej. Ustalono, że:

- dane ujęte w sprawozdaniach kwartalnych i sprawozdaniu rocznym w zakresie łącznej kwoty otrzymanej i wydatkowanej dopłaty są zgodne z ewidencją księgową zadania,

¹⁶ Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie.

¹⁷ W terminie do 10. dnia miesiąca następującego po danym kwartale w przypadku sprawozdań kwartalnych oraz w terminie do 21. lutego roku następującego po roku realizacji zadania w przypadku sprawozdania rocznego.

- wielkość pracy eksploatacyjnej wynikająca ze sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego jest zgodna z dokumentacją źródłową w zakresie linii nr 1 i 4, natomiast kontrola wykazała, że została zawyżona dla linii komunikacyjnej nr 2 o 176,4 wkm oraz dla linii komunikacyjnej nr 3 o 820,4 wkm, co szczegółowo opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości, Ad 2.2. Praca eksploatacyjna.
- deficyty linii komunikacyjnych przedstawione w załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego były wykazane nieprawidłowo, co szczegółowo opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień, Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej.
- wkład własny wykazany w załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego był niezgodny z przedstawioną dokumentacją finansowo-księgową i kalkulacjami oraz ustaleniami kontrolujących. **Szczegóły uchybienia opisano w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień.**

W załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego w kolumnie nr 2 przedstawiono wielkości pracy eksploatacyjnej dla poszczególnych linii komunikacyjnych wykazywane we wnioskach o dopłatę. Postępowanie to jest niezgodne z dyspozycją kolumny nr 2, której nazwa brzmi: *Wielkość pracy eksploatacyjnej wyrażonej w wozokilometrach (z wniosku o objęcie dopłatą)*.

Kontrolujący nie kwestionują powyższego ze względu na to, że wojewoda posiadał wiedzę o wielkości pracy eksploatacyjnej ujętej we wniosku o objęcie dopłatą. Jednocześnie zwracają uwagę na konieczność sporządzania załączników 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do umowy z wojewodą.

(dowód: akta kontroli str. 71-79, 178, 321-322, 429-440)

Sprawozdania Rb-27S i Rb-28S

W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za 2024 r. Gmina wykazała otrzymaną kwotę dopłaty z Funduszu w rozdziale 60004, § 2170 w wysokości 488 650,20 zł.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2024 r. Gmina wykazała wykonanie wydatków w rozdziale 60004 § 4300 w kwocie 581 069,94 zł. Wykazane w sprawozdaniach Rb-27 i Rb-28 kwoty znajdują swoje odzwierciedlenie w ewidencji księgowej Organizatora.

(dowód: akta kontroli str. 161, 329-330, 441-444)

5. Rozliczenie zadania

W wyniku analizy stwierdzono, że Gmina zachowała minimalny wkład własny wynikający z podpisanej umowy z wojewodą (§ 2 ust. 2 pkt 1), tj. sfinansowała ze środków własnych część ceny usługi, w wysokości nie mniejszej niż 10%.

(dowód: akta kontroli str. 321-322)

Gmina na realizację zadania w 2024 r. otrzymała i wykorzystowała dopłatę w łącznej wysokości **488 650,20 zł**.

W wyniku stwierdzonej nieprawidłowości – zawyżona praca eksploatacyjna na linii komunikacyjnej nr 2 o 176,40 wkm oraz na linii komunikacyjnej nr 3 o 820,40 wkm, opisanej szczegółowo w pkt Ad 2.2. Praca eksploatacyjna, kontrolujący ustalili łączną wysokość dopłaty podlegającej zwrotowi w kwocie **2 990,40 zł**.

Ustalenia przedstawiono w tabeli.

Linia komunikacyjna	Kwota dopłaty (zł):					Kwota do zwrotu (zł)
	Otrzymana	Należna	Różnica	Wykorzystana	Niewykorzystana/ zwrócona	
	1.	2.	3. (1-2)	4.	5.	
Linia nr 1	156 322,80	156 322,80	0,00	156 322,80	0,00	0,00
Linia nr 2	27 518,40	26 989,20	529,20	27 518,40	0,00	529,20
Linia nr 3	34 632,60	32 171,40	2 461,20	34 632,60	0,00	2 461,20
Linia nr 4	270 176,40	270 176,40	0,00	270 176,40	0,00	0,00
Razem	488 650,20	485 659,80	2 990,40	488 650,20	0,00	2 990,40

Szczegółowy opis nieprawidłowości zawarto w części: Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Rozliczenie zadania ze względu na źródło finansowania z uwzględnieniem ostatecznych ustaleń kontroli przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Kwota należnej dopłaty (zł)	Kwota środków własnych* (zł)	Ogółem (zł)
	1	2	3 (1+2)
Linia nr 1	156 322,80	21 973,58	178 296,38
Linia nr 2	26 989,20	3 811,01	30 800,21
Linia nr 3	32 171,40	4 915,69	37 087,09
Linia nr 4	270 176,40	37 228,48	307 404,88
Razem	485 659,80	67 928,76	553 588,56

*W wyniku kontroli Operator dokonał zwrotu na konto Organizatora części otrzymanych środków finansowych, w związku z realizacją zadania, w łącznej kwocie 10 978,04 zł, z tego w dniu 19 maja 2025 r. zwrócił kwotę 6 400,04 zł oraz w dniu 16 lipca 2025 r. zwrócił kwotę 4 578,00 zł. Wkład własny wykazany w tabeli jest niższy niż faktycznie wypłacony ze względu na to, że odjęto kwoty rozsądnego zysku obliczone przez kontrolujących według metodologii przyjętej przez Operatora i Organizatora.

W związku ze stwierdzoną w trakcie kontroli nieprawidłowością (nieprawidłowa praca eksploatacyjna na linii nr 2 i 3) kwota należnej dopłaty z Funduszu wynosi 485 659,80 zł. Środki własne Gminy wypłacone, w związku z pokryciem deficytu linii komunikacyjnych wyniosły 67 928,76 zł. Tym samym, całkowita kwota poniesiona na zadanie (sfinansowanie deficytu) w 2024 r. wyniosła 553 588,56 zł.

(dowód: akta kontroli str. 161, 329-330, 321-428)

Mając na uwadze § 4 ust. 1 umowy z wojewodą, kontrolujący zwrócili się z pytaniem, czy Gmina przy realizacji umowy uzyskała dochody, których nie można było przewidzieć, w szczególności z kar umownych i odsetek od środków Funduszu zgromadzonych na rachunku Organizatora. Na podstawie dokumentacji przedstawionej do kontroli oraz wyjaśnień kontrolujący ustalili, że:

- w związku z realizacją zadania nie wystąpiły kary umowne,
- konto bankowe, na które wpływały środki dopłaty nie było oprocentowane, w związku z tym w 2024 r. Jednostka nie pozyskała odsetek od środków przekazanych przez wojewodę w ramach zawartej umowy o dopłatę.

(dowód: akta kontroli str. 41, 51, 445-459)

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ad 2.2. Praca eksploatacyjna

Wyliczenie pracy eksploatacyjnej w I oraz w IV kwartale 2024 r. na liniach komunikacyjnych nr 2 i nr 3 w oparciu o błędną liczbę dni pracy

W wyniku analizy danych zawartych:

- we wnioskach o dopłatę za I oraz za IV kwartał 2024 r.,
- w sporządzonych przez Operatora zestawieniach dni kursowania linii komunikacyjnych

oraz na podstawie kalendarza dni roboczych i dni nauki szkolnej w 2024 r. ustalono, że we wskazanych kwartałach Gmina przyjęła nieprawidłową liczbę dni pracy do wyliczenia wielkości pracy eksploatacyjnej na liniach komunikacyjnych nr 2 i nr 3.

Zebrane w tym zakresie dane przedstawia tabela.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Liczba dni pracy w okresie rozliczeniowym według:		Długość linii komunikacyjnej dziennie (km)	Wielkość pracy eksploatacyjnej (wkm) według:		Różnica (wkm)
		wniosku o dopłatę	ustaleń kontroli		wniosku o dopłatę	ustaleń kontroli	
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	$f=c*e$	$g=d*e$	$h=f-g$
Linia nr 2	I kwartał	13	12	176,40	2 293,20	2 116,80	176,40
Linia nr 3	I kwartał	64	52	58,60	3 750,40	3 047,20	703,20
	IV kwartał	59	57	58,60	3 457,40	3 340,20	117,20
Razem					9 501,00	8 504,20	996,80

(dowód: akta kontroli str. 146-148, 157-160, 167-178)

Dodatkowo stwierdzono, że wykazana we wnioskach o dopłatę na I-IV kwartał, łączna liczba dni pracy linii komunikacyjnych nr 2 i nr 3, nie pokrywa się (jest większa) z liczbą dni, która według załącznika nr 1 do umowy z wojewodą, przyjęta została do obliczeń w 2024 r. zgodnie ze złożonym przez Gminę wnioskiem o objęcie dopłatą. Zebrane w tym zakresie dane przedstawia tabela.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Liczba dni pracy w okresie rozliczeniowym według:	
		według załącznika nr 1 do umowy z wojewodą	według wniosków o dopłatę
Linia nr 2	I kwartał		13
	II kwartał		13
	III kwartał		13
	IV kwartał		13
	Razem I - IV kwartał	51	52
Linia nr 3	I kwartał		64
	II kwartał		53
	III kwartał		21
	IV kwartał		59
	Razem I - IV kwartał	187	197

(dowód: akta kontroli str. 71-79, 146-160, 178)

Burmistrz Suchania odnosząc się do linii komunikacyjnej nr 2, która według rozkładu jazdy w 2024 r. funkcjonowała tylko w soboty oświadczył, że we wniosku o dopłatę błędnie wykazano wolną od pracy sobotę 6 stycznia 2024 r., tj. święto Trzech Króli. W nawiązaniu do linii komunikacyjnej nr 3, Burmistrz Suchania wyjaśnił natomiast, że:

- (...) W wyniku kontroli Operator złożył wyjaśnienia o błędnie ustalonej ilości dni pracy w okresie ferii zimowych oraz dniach poprzedzających święta Wielkanocne. Liczba dni pracy na linii nr 3 w I kwartale, zgodnie z rozkładem jazdy, winna wynosić 52 dni,
- (...) W wyniku kontroli Operator złożył wyjaśnienia o błędnie ustalonej ilości dni pracy w okresie poprzedzającym święta Bożego Narodzenia (...). Liczba dni pracy w IV kwartale, zgodnie z rozkładem jazdy, winna wynosić 57 dni.

(dowód: akta kontroli str. 48-49, 173-174)

Skutkiem opisanej nieprawidłowości było zawyżenie we wnioskach o dopłatę:

- za I kwartał w zakresie linii komunikacyjnych nr 2 i nr 3,
- za IV kwartał w zakresie linii komunikacyjnej nr 3

wielkości pracy eksploatacyjnej łącznie o 996,40 wkm, co w ostatecznym rozrachunku miało wpływ na kwotę wnioskowanej i otrzymanej dopłaty. Szczegóły obliczeń zawarto w części Ad 5. Rozliczenie zadania.

W związku z tym, że Gmina nie skorygowała błędnych wyliczeń w sprawozdaniach kwartalnych, powyższa nieprawidłowość spowodowała także niewłaściwe sporządzenie sprawozdania rocznego.

Odpowiedzialność za powstałą nieprawidłowość ponoszą osoby realizujące zadanie oraz osoby je nadzorujące, w tym kierownik jednostki kontrolowanej.

Ad 5. Rozliczenie zadania

Pobranie dopłaty do linii nr 2 i 3 w nadmiernej wysokości w kwocie 2 990,40 zł

Zgodnie z umową z wojewodą dopłatą została objęta m.in.:

- linia nr 2 o nazwie Dobrzany – Suchań – Stargard na trasie Dobrzany – Strachocin o wielkości pracy eksploatacyjnej 8 996,40 wkm rocznie (51 dni),
- linia nr 3 o nazwie Dobrzany – Suchań – Stargard na trasie Dolice – Dobrzany – Strachocin o wielkości pracy eksploatacyjnej 10 958,20 wkm rocznie (187 dni).

W wyniku kontroli ustalono, że do rozliczenia zadania wykazano wykonanie pracy eksploatacyjnej dla:

- linii nr 2 w wysokości 9 172,80 wkm,
- linii nr 3 w wysokości 11 544,20 wkm

oraz stwierdzono, że dla:

- linii nr 2 wykazano pracę eksploatacyjną zawyżoną o 176,40 wkm,
- linii nr 3 wykazano pracę eksploatacyjną zawyżoną o 820,40 wkm.

Nieprawidłowość szczegółowo opisana w pkt Ad 2.2. Praca eksploatacyjna miała wpływ na rozliczenie dopłaty.

W 2024 r. Organizator zawnioskował i otrzymał dopłatę na wykonywane przewozy autobusowe na liniach nr 2 i 3 w kwocie **62 151,00 zł** dla:

- linii nr 2 w kwocie **27 518,40 zł**,
- linii nr 3 w kwocie **34 632,60 zł**.

W związku z tym dokonano wyliczenia kwoty należnej dopłaty w oparciu o zgromadzoną w toku kontroli dokumentację¹⁸, biorąc pod uwagę, że należna dopłata może stanowić kwotę nie wyższą niż 3 zł do 1 wkm przewozu o charakterze użyteczności publicznej (art. 30a ustawy o frpa)¹⁹. Szczegóły przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Wielkość pracy eksploatacyjnej wg wniosku o dopłatę (wkm)	Wielkość pracy eksploatacyjnej wg kontrolujących (wkm)	Różnica (wkm)	Deficyt linii komunikacyjnej wg kontrolujących* (zł)	Wnioskowana kwota dopłaty/otrzymana (zł)	Należna kwota dopłaty (zł)	Kwota dopłaty do zwrotu (zł)
1	2	3	4	5 (3-4)	6	7	8	9 (7-8)
Linia nr 2	I KWARTAŁ	2 293,20	2 116,80	176,40	7 228,01	6 879,60	6 350,40	529,20
	I - IV KWARTAŁ	9 172,80	8 996,40	176,40	30 712,01	27 518,40	26 989,20	529,20
Linia nr 3	I KWARTAŁ	3 750,40	3 047,20	703,20	10 420,71	11 251,20	9 141,60	2 109,60
	IV KWARTAŁ	3 457,40	3 340,20	117,20	11 423,89	10 372,20	10 020,60	351,60
	I - IV KWARTAŁ	11 544,20	10 723,80	820,40	36 676,89	34 632,60	32 171,40	2 461,20
Razem		20 717,00	19 720,20	996,80	67 388,90	62 151,00	59 160,60	2 990,40

*Obliczeń dokonano według metodologii przyjętej przez Operatora i Organizatora.

(dowód: akta kontroli str. 71-79, 146-322, 329-428)

Skutkiem zawyżonej pracy eksploatacyjnej w I kwartale 2024 r. dla linii nr 2 oraz w I i IV kwartale 2024 r. dla linii nr 3 jest **pobranie dopłaty w nadmiernej wysokości w kwocie 2 990,40 zł i obowiązek jej zwrotu.**

Zgodnie z § 4 ust. 8-9 umowy z wojewodą i art. 17 ust. 4-5 ustawy o frpa, dopłatą pobraną w nadmiernej wysokości jest dopłata otrzymana w wysokości wyższej niż określona w umowie o dopłatę lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie danego zadania własnego organizatora w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, przy uwzględnieniu kwoty deficytu pojedynczych linii komunikacyjnych w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Zwrotowi podlega ta część dopłaty, która została pobrana w nadmiernej wysokości.

Zgodnie z § 4 ust. 5 pkt 3 umowy z wojewodą i art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o frpa, dopłata pobrana w nadmiernej wysokości – podlega zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności.

Odsetki od dopłaty podlegającej zwrotowi nalicza się poczynawszy od dnia stwierdzenia pobrania dopłaty w nadmiernej wysokości (§ 4 ust. 10 pkt 2 umowy z wojewodą i art. 17 ust. 6 pkt 2 ustawy o frpa).

¹⁸ Dokumenty finansowo-księgowe (faktury, ewidencja księgowa, potwierdzenia przelewów), wnioski o dopłatę, sprawozdanie rozliczające dopłatę wraz z załącznikiem 3a, rozkłady jazdy, wypełnione załączniki nr 4 do umowy FIN.2151.347A.2023 z dnia 28.12.2023 r.

¹⁹ Maksymalna kwota dopłaty wynosi 3,00 zł, nie więcej niż 90% kwoty deficytu, gdyż min. 10% zobowiązany do jej pokrycia jest organizator.

Za dzień stwierdzenia okoliczności uznaje się dzień odebrania Wystąpienia pokontrolnego przez jednostkę kontrolowaną.

Mając na uwadze art. 54 § 1 pkt 5²⁰ ustawy Ordynacja podatkowa²¹ odsetek od dopłaty nie nalicza się w sytuacji, gdy ich wysokość przed zaokrągleniem do pełnych złotych nie przekracza 8,70 zł.

Osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowe rozliczenie dofinansowanego zadania są: osoby realizujące zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę, w tym kierownik jednostki kontrolowanej.

ZAKRES, PRZYCZYNY I SKUTKI STWIERDZONYCH UCHYBIENÍ

Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Nieprawidłowe wykazywanie deficytu linii komunikacyjnych.
2. Nieprawidłowy sposób rozliczania rekompensaty pomiędzy Organizatorem a Operatorem.

Ad 1. Nieprawidłowe wykazywanie deficytu linii komunikacyjnych

Gmina ustalała kwotę rzeczywistego deficytu danej linii komunikacyjnej na podstawie kalkulacji (sporządzonej w oparciu o arkusz kalkulacyjny Microsoft Excel) będącej załącznikiem do umowy z Operatorem.

Podstawą obliczenia deficytu była wartość netto świadczenia usług przewozowych. Na pytanie kontrolujących o ww. wartość ujętą w kalkulacjach załączanych do faktur Burmistrz wyjaśnił, że: „W kolumnie 2 kalkulacji kwot deficytu przedstawiona została wartość przychodu za świadczoną usługę przez Operatora. Na przedmiotową kwotę składa się: kwota dopłaty ze środków Funduszu (3,00 zł) + wkład własny Organizatora (0,50 zł) + iloraz przychodów / wozokilometry. Wartości te są kosztami Operatora”.

(dowód: akta kontroli str. 41, 50, 111-140)

Zatem należy stwierdzić, że Gmina jako **wartość netto świadczenia usług przewozowych (koszty)** przyjęła iloczyn wykonanych wkm oraz sumy: stawki za 1 wkm w wysokości 3,50 zł i średniego przychodu netto z 1 wkm. **Przychody** stanowią sumę przychodów netto ze sprzedaży biletów oraz przychodów netto z dopłaty do sprzedanych biletów ulgowych. Kontrolujący analizując kalkulacje przedstawiane przez Operatora Gminie stwierdzili, że Operator naliczał Organizatorowi **rozsądny zysk** stanowiący 2% od sumy iloczynu 3,50 zł * liczba wkm i przychodów Operatora.

Zgodnie z metodologią przedstawioną w kalkulacji Operatora **deficyt linii komunikacyjnej** stanowi różnicę między wartością netto świadczenia usług przewozowych a przychodami Operatora i wartością rozsądnego zysku.

²⁰ Odsetek za zwłokę nie nalicza się, jeżeli wysokość odsetek nie przekraczałaby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej, tj. 3 x 2,90 zł.

²¹ Dz. U. z 2025 poz. 111 ze zm.

Poniżej przedstawiono sposób ustalania deficytu przez Operatora na podstawie zawartej umowy z Organizatorem.

$$\begin{aligned}
 & \text{deficyt linii komunikacyjnej} = \\
 & = \left(wkm * \left(3,50 \text{ zł}^{22} + \frac{\text{przychody netto}}{wkm}^{23} \right) - \text{przychody netto} \right) \\
 & \quad - ((wkm * 3,50 \text{ zł} + \text{przychody}) * 2\%)^{24} = \\
 & = wkm * 3,50 \text{ zł} + \text{przychody netto} - \text{przychody netto} \\
 & \quad - ((wkm * 3,50 \text{ zł} + \text{przychody}) * 2\%) = \\
 & = \mathbf{wkm * 3,50 \text{ zł}} - ((wkm * 3,50 \text{ zł} + \text{przychody}) * 2\%)
 \end{aligned}$$

W poniższej tabeli przedstawiono kwoty kosztów, przychodów i deficytów oraz rozsądnego zysku wykazane przez Operatora w sporządzonych przez niego kalkulacjach kwartalnych.

Linia komunikacyjna objęta dopłatą	Okres rozliczeniowy	Koszty wg kalkulacji Operatora (zł)	Przychody wg kalkulacji Operatora (zł)	Rozsądny zysk wg kalkulacji Operatora (zł)	Deficyt wg kalkulacji Operatora (zł)
1.	2.	3.	4.	5.	6. (3-4)
Linia nr 1	I KWARTAŁ	54 075,65	7 546,49	1 080,98	46 529,16
	II KWARTAŁ	50 274,49	5 938,96	1 005,23	44 335,53
	III KWARTAŁ	51 412,14	4 193,53	1 028,45	47 218,61
	IV KWARTAŁ	48 248,32	3 955,59	965,56	44 292,73
	I - IV KWARTAŁ	204 010,60	21 634,57	4 080,22	182 376,03
Linia nr 2	I KWARTAŁ	9 654,37	1 630,49	193,13	8 023,88
	II KWARTAŁ	9 287,46	1 267,66	185,88	8 019,80
	III KWARTAŁ	10 204,74	2 174,83	204,02	8 029,91
	IV KWARTAŁ	10 342,33	2 308,69	206,70	8 033,64
	I - IV KWARTAŁ	39 488,90	7 381,67	789,73	32 107,23
Linia nr 3	I KWARTAŁ	14 701,57	1 559,21	293,71	13 142,36
	II KWARTAŁ	12 392,14	1 516,70	247,74	10 875,44
	III KWARTAŁ	4 873,18	561,37	97,37	4 311,81
	IV KWARTAŁ	13 760,45	1 649,85	275,02	12 110,60
	I - IV KWARTAŁ	45 727,34	5 287,13	913,84	40 440,21
Linia nr 4	I KWARTAŁ	103 793,66	23 369,58	2 074,82	80 424,08
	II KWARTAŁ	96 739,66	20 191,91	1 935,91	76 547,75
	III KWARTAŁ	95 853,42	14 267,33	1 917,89	81 586,09
	IV KWARTAŁ	94 113,24	17 583,95	1 883,76	76 529,29
	I - IV KWARTAŁ	390 499,98	75 412,77	7 812,38	315 087,21
Razem		679 726,82	109 716,14	13 596,17	570 010,68

²² Stawka przekazywana Operatorowi za 1 wkm

²³ Średni przychód netto z 1 wkm

²⁴ Rozsądny zysk stanowi 2% od sumy przychodów i kosztów).

(dowód: akta kontroli str. 111-140, 317-322)

W wyniku kontroli ustalono rzeczywisty deficyt linii komunikacyjnych objętych dopłatą w 2024 r. na podstawie metodologii ustalania deficytu przyjętej przez Gminę oraz w oparciu o kalkulacje przedstawione przez Operatora oraz zestawienia sprzedaży biletów i zestawienia dopłat do biletów ulgowych. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Wielkość pracy eksploatacyjnej wg kontrolujących (wkm)	Koszty wg kontrolujących (zł)	Przychody wg kontrolujących (zł)	Rozsądny zysk wg kontrolujących (zł)	Deficyt linii komunikacyjnej wg kontrolujących (zł)	Wysokość deficytu na 1 wkm (zł)
1.	2.	3.	4.	5.	6. (3.*3,50zł+5.)*2%	7. (4.- 5.-6.)	8. (7./3.)
Linia nr 1	I KWARTAŁ	13 286,40	54 048,89	7 546,49	1 080,98	45 421,42	3,42
	II KWARTAŁ	12 663,60	50 261,56	5 938,96	1 005,23	43 317,37	3,42
	III KWARTAŁ	13 494,00	51 422,53	4 193,53	1 028,45	46 200,55	3,42
	IV KWARTAŁ	12 663,60	48 278,19	3 955,59	965,56	43 357,04	3,42
	I - IV KWARTAŁ	52 107,60	204 011,17	21 634,57	4 080,22	178 296,38	3,42
Linia nr 2	I KWARTAŁ	2 116,80	9 039,29	1 630,49	180,79	7 228,01	3,41
	II KWARTAŁ	2 293,20	9 293,86	1 267,66	185,88	7 840,32	3,42
	III KWARTAŁ	2 293,20	10 101,03	2 074,83	202,02	7 824,18	3,41
	IV KWARTAŁ	2 293,20	10 334,89	2 308,69	206,7	7 819,50	3,41
	I - IV KWARTAŁ	8 996,40	38 769,07	7 281,67	775,39	30 712,01	3,41
Linia nr 3	I KWARTAŁ	3 047,20	12 224,41	1 559,21	244,49	10 420,71	3,42
	II KWARTAŁ	3 105,80	12 387,00	1 516,70	247,74	10 622,56	3,42
	III KWARTAŁ	1 230,60	4 868,47	561,37	97,37	4 209,73	3,42
	IV KWARTAŁ	3 340,20	13 340,55	1 649,85	266,81	11 423,89	3,42
	I - IV KWARTAŁ	10 723,80	42 820,43	5 287,13	856,41	36 676,89	3,42
Linia nr 4	I KWARTAŁ	22 963,20	103 288,91	22 917,71	2 065,78	78 305,42	3,41
	II KWARTAŁ	21 886,80	96 795,71	20 191,91	1 935,91	74 667,89	3,41
	III KWARTAŁ	23 322,00	95 773,57	14 146,57	1 915,47	79 711,53	3,42
	IV KWARTAŁ	21 886,80	94 187,75	17 583,95	1 883,76	74 720,04	3,41
	I - IV KWARTAŁ	90 058,80	390 045,94	74 840,14	7 800,92	307 404,88	3,41
Razem		161 886,60	675 646,61	109 043,51	13 512,94	553 090,16	3,42

(dowód: akta kontroli str. 111-140, 167-322)

Analiza kosztów i przychodów

Burmistrz Gminy, odnośnie różnic w kwotach przychodów złożył wyjaśnienia o treści: „W załącznikach do sprawozdań kwartalnych (I i III kwartał 2024 r.) błędnie przyjęto wartości równe przychodom netto uzyskanych ze sprzedaży biletów z wniosków o dopłatę”. Podobnie odniósł się do kwestii różnic w kwotach kosztów wskazując błędne przyjęcie kwot przychodów w oparciu o wnioski o dopłatę.

(dowód: akta kontroli str. 42, 51)

Sposób rozliczenia z Operatorem, tj. wykazywania deficytu: $(wkm * 3,50)$ – rozsądny zysk w ramach zadania wskazuje, że wysokość osiągniętych przychodów przez

Operatora nie miała wpływu na wysokość deficytu. Potwierdza to analiza dokumentów z realizacji zadania²⁵.

Na różnice pomiędzy deficytem wykazanym przez Operatora i ustalonym przez kontrolujących miała wpływ natomiast nieprawidłowo wykazywana przez Operatora wielkość pracy eksploatacyjnej dla linii nr 2 i 3.

Po analizie danych zawartych w tabeli na uwagę zasługuje fakt, że wartość deficytu wynosi zawsze w przybliżeniu 3,42 zł za 1 wkm (dla czterech różnych linii).

Powstaje zatem wątpliwość, co do wykazywanego przez Operatora faktycznego deficytu oraz prawidłowości rozliczenia zadania, gdyż może nastąpić sytuacja, że przychody plus płatność za 1 wkm przewyższą koszty Operatora i tym samym powstały dodatni wynik finansowy nie będzie stanowić podstawy do ubiegania się o dopłatę.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że ustalenie deficytu linii komunikacyjnej winno opierać się na poniesionych kosztach Operatora, które są zmienne dla różnych linii ze względu na wiele czynników, tj. częstotliwość kursów, trasa przejazdu, zużycie taboru itp. oraz osiągniętych przez niego przychodach.

Zatem Organizator powinien opierać się na faktycznych kosztach i przychodach funkcjonowania linii komunikacyjnych wykazywanych przez Operatora, a nie ustalać deficyt w formie stałej kwoty. Powyższe jest istotne z punktu widzenia rozliczenia dopłaty, ale jest także w interesie Organizatora (Gminy), który powinien pokryć minimum 10% deficytu w przypadku korzystania z dofinansowania z Funduszu.

Rozsądny zysk

Z przedstawionych kontrolującym kalkulacji wynika, że Organizator w wykazywanej kwocie deficytu uwzględnił rozsądny zysk.

Burmistrz Gminy wyjaśnił, że: *"W związku z faktem, iż wartość wkładu własnego Organizatora stanowi większy procent niż wymagany, a obniżenie wartości deficytu poprzez pomniejszenie go o rozsądny zysk nie miałoby wpływu na wysokość dopłaty Operator przedkładał Organizatorowi kalkulację bez pomniejszenia jej o przyjętą 2% wartość [sic!]"*.

(dowód: akta kontroli str. 41, 50)

Wyjaśnienia Gminy potwierdziły, że w **kwotach deficytu uwzględniony został rozsądny zysk na poziomie 2% od sumy iloczynu 3,50 zł * liczba wkm i przychodów.**

W myśl art. 2 pkt 2 ustawy frpa deficyt linii komunikacyjnej w przewozach autobusowych o charakterze użyteczności publicznej stanowi **ujemny wynik finansowy netto** wyliczony dla tej linii **niewuwzględniający rozsądnego zysku**, o których mowa w rozporządzeniu (WE) 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego (dalej r.d.u.p.k.d.t.p.).

²⁵ Kalkulacje sporządzane przez Operatora na podstawie umowy zawartej z Organizatorem.

Zgodnie z pkt 2 załącznika do r.d.u.p.k.d.t.p. wynik finansowy netto bez rozsądnego zysku to różnica pomiędzy poniesionymi kosztami i przychodami związanymi ze świadczeniem publicznych usług transportu drogowego.

Zatem finansowanie przez Organizatora rozsądnego zysku nie może być rozliczane w ramach zadania.

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie deficytów wykazanych przez Gminę i ustalonych przez kontrolujących.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Deficyt linii komunikacyjnej (zł):			Różnice (zł):	
		wg kontrolujących (zł)	wg załączników do sprawozdań kwartalnych	wg załącznika do sprawozdania rocznego	wg kontrolujących - wg załączników do sprawozdań kwartalnych	wg kontrolujących - wg załącznika do sprawozdania rocznego
1.	2.	3.	4.	5.	6. (3-4)	7. (3-5)
Linia nr 1	I KWARTAŁ	45 421,42	46 542,74		-1 121,32	
	II KWARTAŁ	43 317,37	44 335,53		-1 018,16	
	III KWARTAŁ	46 200,55	47 218,61		-1 018,06	
	IV KWARTAŁ	43 357,04	44 292,73		-935,69	
	I - IV KWARTAŁ	178 296,38	182 389,61	182 627,22	-4 093,23	-4 330,84
Linia nr 2	I KWARTAŁ	7 228,01	8 018,98		-790,97	
	II KWARTAŁ	7 840,32	8 019,80		-179,48	
	III KWARTAŁ	7 824,18	7 915,25		-91,07	
	IV KWARTAŁ	7 819,50	8 033,64		-214,14	
	I - IV KWARTAŁ	30 712,01	31 987,67	32 061,37	-1 275,66	-1 349,36
Linia nr 3	I KWARTAŁ	10 420,71	13 115,50		-2 694,79	
	II KWARTAŁ	10 622,56	10 875,44		-252,88	
	III KWARTAŁ	4 209,73	4 299,50		-89,77	
	IV KWARTAŁ	11 423,89	12 110,60		-686,71	
	I - IV KWARTAŁ	36 676,89	40 401,04	40 353,65	-3 724,15	-3 676,76
Linia nr 4	I KWARTAŁ	78 305,42	80 472,95		-2 167,53	
	II KWARTAŁ	74 667,89	76 547,75		-1 879,86	
	III KWARTAŁ	79 711,53	79 720,33		-8,80	
	IV KWARTAŁ	74 720,04	76 529,29		-1 809,25	
	I - IV KWARTAŁ	307 404,88	313 270,32	315 089,94	-5 865,44	-7 685,06
Razem		553 090,16	568 048,64	570 132,18	-14 958,48	-17 042,02

(dowód: akta kontroli str. 167-322, 429-440)

Z przedstawionej tabeli wynika, że Gmina zawiążyła deficyt linii komunikacyjnych każdej z kontrolowanych linii. Łączna kwota deficytu wykazana w załączniku do sprawozdania rocznego wyniosła 570 132,18 zł, podczas gdy zgodnie z ustaleniami kontrolerów deficyt obliczony na podstawie przyjętej przez Jednostkę metodologii wyniósł 553 090,16 zł.

W tym miejscu należy zauważyć wystąpienie różnic w zakresie wysokości deficytu linii komunikacyjnych pomiędzy kwotami ustalonymi przez kontrolujących, kalkulacjami i sprawozdaniami.

Oдноśnie różnic w kwotach deficytu Burmistrz Gminy wyjaśnił, że: „W załącznikach do sprawozdań kwartalnych błędnie przyjęto wartości równe przychodom netto uzyskanych ze sprzedaży biletów z wniosków o dopłatę”. Wysokość przychodów, jak wykazano powyżej, nie wpływała w tym przypadku na kwotę deficytu.

(dowód: akta kontroli str. 43, 51)

Gmina w okresie realizacji zadania, zachowała, wymagany zgodnie z art. 23 ust. 2 pkt 1 ustawy frpa udział własny w wysokości nie mniejszej niż 10%. Tym samym nieprawidłowo wykazany deficyt nie miał wpływu na rozliczenie dopłaty. Wobec tego powyższe postępowanie uznano za uchybienie.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazane uchybienie są: osoby realizujące zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę, w tym kierownik jednostki kontrolowanej.

Ad 2. Nieprawidłowy sposób rozliczania rekompensaty pomiędzy Organizatorem a Operatorem

Kontrolujący stwierdzili, że w ramach realizacji zadania, rozliczeń rekompensaty przy udziale środków Funduszu dokonywano na podstawie faktur wystawionych przez Operatora.

Burmistrz Gminy wyjaśnił, że: „Rozliczenie za świadczoną usługę następowało, zgodnie z § 7 ust. 5 umowy nr FIN.2151.347A.2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. o świadczenie usługi w zakresie transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej następowało na podstawie faktur. W dniu podpisywania umowy organizator nie miał wiedzy o fakcie, iż brak opodatkowania podatkiem od towarów i usług rekompensaty upoważnia Operatora do wystawiania not księgowych”.

(dowód: akta kontroli od str. 40, 50, 111-140, 331-391)

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Infrastruktury z dnia 11 września 2019 r. (znak: DBI-3.070.25.2019) uzgodnionym z Ministerstwem Finansów oraz postanowieniami działu II rozdziału 6 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, z uwagi na brak opodatkowania podatkiem od towarów i usług przekazywanej Operatorom rekompensaty, prawidłowe jest rozliczanie Organizatora z Operatorem poprzez noty obciążeniowe.

Rekompensata służy jedynie pokryciu deficytu, czyli straty powstałej w związku ze świadczeniem usług publicznych. Nie stanowi bezpośredniej dopłaty związanej z realizacją usług w ramach umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, gdyż nie wpływa wprost na wysokość ceny tych usług oferowanych przez Operatora.

(dowód: akta kontroli od str. 323)

Zgodnie również z sentencją rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości²⁶ artykuł 73 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej należy interpretować w ten sposób, że: zryczałtowana rekompensata wypłacana przez Jednostkę samorządu terytorialnego

²⁶ Wyrok z dnia 8 maja 2025 r. znak C-615/23.

przedsiębiorstwu świadczącemu usługi publicznego transportu zbiorowego i mająca na celu pokrycie strat poniesionych w ramach świadczenia tych usług nie wchodzi w zakres podstawy opodatkowania tego przedsiębiorstwa.

W ocenie kontrolujących rozliczenie zadania na podstawie faktur stanowi uchybienie formalne, którego przyczyną jest nieprawidłowo sformułowane postanowienie w § 7 ust. 5 umowy z Operatorem²⁷. Skutkuje to powstaniem ryzyka błędnego rozliczenia zadania dofinansowanego środkami Funduszu.

Osobą odpowiedzialną za opisane uchybienie jest osoba reprezentująca stronę umowy z Operatorem.

Ad 2.4. Nadzór organizatora nad realizacją zadania

Pełnienie nadzoru w niewystarczającym zakresie

Gmina w kontrolowanym okresie nie korzystała w pełni z przysługującego jej prawa do przeprowadzenia kontroli w ramach funkcji nadzorczej do czego uprawniał ją § 10 umowy z Operatorem.

W trakcie kontroli Gmina przedstawiła kontrolującym oceny ilości i jakości usług wykonywanych przez przewoźnika sporządzone za marzec, maj, lipiec – listopad 2024 r., w których ustalono m.in., że przewozy są realizowane na podstawie zatwierdzonych rozkładów jazdy. Gmina nie wskazała uwag do wykazywanego przez Operatora deficytu.

Kontrolujący poprosili Gminę o wskazanie sposobu weryfikacji danych zawartych we wnioskach i sprawozdaniach przekazywanych wojewodzie. W odpowiedzi Burmistrz Gminy poinformował, że *„Weryfikacji danych zawartych w sporządzonych wnioskach i częściowo w sprawozdaniach dokonywane były w oparciu o dokumenty rozliczeniowe przekazywane przez Operatora”*.

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji wynika, że Organizator nie stwierdził nieprawidłowości w trakcie realizacji zadania przez Operatora. Ponadto wyjaśnił, że jedyną formą nadzoru była weryfikacja danych przekazanych przez Operatora.

W tym miejscu należy stwierdzić, że sposób prowadzenia nadzoru nad realizacją zadania nie był wystarczający ze względu na stwierdzone nieprawidłowości związane z wykazywaniem wielkości pracy eksploatacyjnej, deficytu i wkładu własnego, co szczegółowo opisano w pkt Ad 2.2. Praca eksploatacyjna, pkt Ad 2.3. Kwota deficytu linii komunikacyjnej, pkt Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowa i pkt Ad 5. Rozliczenie zadania.

Należy nadmienić w szczególności, że sposób wykazywania deficytu przez Operatora, który został przyjęty przez Organizatora i wynika z postanowień § 7 umowy z Operatorem nie pozwalał na monitorowanie, czy dana linia jest nierentowna.

Podsumowując, Gmina nie weryfikowała w wystarczający sposób dokumentacji przekazywanej przez Operatora. Nadzór ograniczał się do gromadzenia informacji,

²⁷ Przywołane postanowienie stanowi, że po zakończeniu każdego miesiąca Organizator dokonuje oceny ilości i jakości usług wykonanych przez Operatora w miesiącu rozliczeniowym, w oparciu m.in. o wystawioną przez Operatora fakturę VAT za wykonane przez Operatora kursy w danym miesiącu.

których źródłem były dane przekazane przez Operatora. To między innymi sprawia, że Gmina nie prowadziła nadzoru w trakcie realizacji zadania w sposób pełny i kompleksowy.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazane uchybienie są: osoby realizujące zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę, w tym kierownik jednostki kontrolowanej.

(dowód: akta kontroli str. 41, 50-51, 111-140, 324-328, 167-322)

Ad 3. Dokumentacja finansowo-księgowa

Zaakceptowanie pod względem merytorycznym i rachunkowym faktur i kalkulacji oraz wypłacenie na ich podstawie środków finansowych Operatorowi w kwocie wyższej niż należna

Kontrolujący stwierdzili, że Gmina akceptowała pod względem merytorycznym oraz rachunkowym faktury i załączone do nich kalkulacje, które były sporządzone przez Operatora nieprawidłowo, a następnie na ich podstawie dokonywała płatności za wykonywanie usług transportu publicznego. W przypadku 5 faktur i kalkulacji wystawianych miesięcznie wystąpiły różnego rodzaju nieścisłości kwotowe. Szczegóły zawarto w poniższych tabelach.

Kwartał	Numer dokumentu faktury	Data faktury	Miesiąc realizacji usługi	Kwota na fakturze (zł)	Kalkulacje (załączniki do faktur) (zł)			
					Dopłata	Wkład własny	Zadanie	Różnica - (faktury - kalkulacje)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8. (6+7)	9. (5-8)
II	146/2024	31.05.2024	V	48 202,00	41 316,00	6 886,00	48 202,00	0,00
II	188/2024	30.06.2024	VI	48 202,00	41 316,00	6 886,00	48 202,00	0,00
III	282/2024	30.09.2024	IX	48 202,00	41 316,00	6 886,00	48 202,00	0,00
IV	356/2024	30.11.2024	XI	51 049,54	38 271,00	6 378,50	44 649,50	6 400,04
IV	388/2024	30.12.2024	XII	43 621,90	38 271,00	6 319,90	44 590,90	-969,00
Razem			I-XII	581 069,94	493 455,00	82 183,90	575 638,90	5 431,04

(dowód: akta kontroli str. 331-403, 422)

W wyniku porównania kwot ujętych na fakturach i kalkulacjach stwierdzono, że kwota na fakturze za listopad jest wyższa o 6 400,04 zł od kwoty wykazanej w załączonej kalkulacji, a także, że kwota na fakturze za grudzień jest niższa o 969,00 zł od kwoty widniejącej w załączonej kalkulacji.

W związku z tym Burmistrz Gminy wyjaśnił, że:

- „(...) w wyniku powstałej różnicy pomiędzy wykonaną pracą eksploatacyjną a obciążeniem Organizatora w miesiącu listopadzie stwierdzony został błąd w przedłożonej fakturze.
Kwota stanowiąca łączną wartość faktury nr 356/2024 z dnia 30.11.2024r. stanowi sumę deficytu (ustalonego w załączniku nr 4 do faktury) + wkładu własnego Organizatora, natomiast prawidłową wartość świadczenia usługi w miesiącu listopadzie należało określić jako sumę stanowiącą wartość ustalonej dopłaty + wkład własny Organizatora”.
- „(...) w wyniku stwierdzonej różnicy pomiędzy fakturą a kalkulacją stanowiącą załącznik do faktury prawidłową wartość określono na fakturze na 388/2024 z dnia 30.12.2024r. w załączeniu do wyjaśnień przedkładam prawidłową kalkulację.

Jednocześnie wyjaśniam, że w kalkulacji stanowiącej załączniku do faktury Operator błędnie wprowadził 5 dni świadczenia usługi na linii nr 2. Rzeczywista liczba dni pracy zgodnie z rozkładem jazdy winna wynosić 4 dni”.

(dowód: akta kontroli str. 404-408)

Wobec tego, że łączna kwota dopłaty wykazana w kalkulacjach wynosiła 493 455,00 zł i była wyższa od otrzymanej dopłaty o 4 804,80 zł kontrolującym przedstawiono również korekty kalkulacji za maj, czerwiec i wrzesień. Kontrolujący porównali kwoty wynikające z faktur z kwotami ujętymi w korektach kalkulacji. Szczegóły dotyczące różnic przedstawiono poniżej.

Kwartał	Numer dokumentu faktury	Data faktury	Miesiąc realizacji usługi	Kwota na fakturze (zł)	Korekty kalkulacji (załączników do faktur) (zł)			
					Dopłata	Wkład własny	Zadanie	Różnica - (faktury - kalkulacje)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8. (6+7)	9. (5-8)
II	146/2024	31.05.2024	V	48 202,00	39 265,20	6 544,20	45 809,40	2 392,60
II	188/2024	30.06.2024	VI	48 202,00	39 267,00	6 544,50	45 811,50	2 390,50
III	282/2024	30.09.2024	IX	48 202,00	41 491,80	6 915,30	48 407,10	-205,10
IV	356/2024	30.11.2024	XI	51 049,54	38 271,00	6 378,50	44 649,50	6 400,04
IV	388/2024	30.12.2024	XII	43 621,90	37 390,20	6 231,70	43 621,90	0,00
Razem				581 069,94	488 650,20	81 441,70	570 091,90	10 978,04

(dowód: akta kontroli str. 331-403, 421-423)

W związku z powyższym Burmistrz Gminy wyjaśnił, że:

- „(...) różnica powstała w II kwartale 2024r. pomiędzy wystawionymi miesięcznymi fakturami (nr 146/2024 z dnia 31.05.2024r. oraz 188/2024 z dnia 30.06.2024r.) a otrzymanymi środkami z Funduszu, powstała w wyniku błędnie określonej przez Operatora wielkości pracy eksploatacyjnej na poszczególnych liniach przy jednoczesnym prawidłowym obliczeniu kwoty dopłaty we wniosku za II kwartał 2024r. Jednocześnie informuję, że błędna liczba pracy eksploatacyjnej spowodowana była nieprawidłowym ustawieniem przez Operatora programu do kalkulacji.

Faktura nr	Jest	Winno być	Różnica
146/2024	48 202,00 zł	45 809,40 zł	2 392,60 zł
188/2024	48 202,00 zł	45 811,50 zł	2 390,50 zł
Razem			4 783,10 zł

W załączeniu do przedmiotowych wyjaśnień przedkładam korekty kalkulacji za miesiąc maj i czerwiec 2024r. obejmujących prawidłowe i zgodne z wnioskiem dane. Ponadto informuję, że Organizator wystąpił do Operatora o zwrot nienależycie pobranych środków w wysokości 4.578,00 zł. Jednocześnie informuję, że wartość 4.783,10 zł została pomniejszona o kwotę 205,10 zł wynikającej z analizy faktury nr 282/2024 z dnia 30.09.2024r.”.

- „(....) różnica powstała w III kwartale 2024r. pomiędzy wystawionymi miesięcznymi fakturami (nr 282/2024 z dnia 30.09.2024r.) a otrzymanymi środkami z Funduszu, powstała w wyniku błędnie określonej przez Operatora wielkości pracy eksploatacyjnej przy jednoczesnym prawidłowym obliczeniu kwoty dopłaty we wniosku za III kwartał 2024r.

Faktura nr	Jest	Winno być	Różnica
282/2024	48 202,00 zł	48 407,10 zł	205,10 zł

Jednocześnie informuję, że błędna liczba pracy eksploatacyjnej (pomniejszona o 58,6 km) ustalona na niekorzyść Operatora spowodowana jest nieprawidłowym ustawieniem programu do kalkulacji i wynosi 205,10 zł. (tj.: 175,80 zł / dopłata + 29,30 zł / wkład własny).

W załączeniu do przedmiotowych wyjaśnień przedkładam korektę kalkulacji za miesiąc wrzesień 2024r. obejmujących prawidłowe i zgodne z wnioskiem dane”.

(dowód: akta kontroli str. 409-413)

Z przedstawionej tabeli wynika, że Organizator zapłacił Operatorowi, w związku z realizacją zadania łącznie o 10 978,04 zł więcej niż to wynika z prawidłowych obliczeń. W wyniku kontroli wyżej wymieniona kwota została przez Operatora zwrócona Gminie w dniu:

- 19 maja 2025 r. w wysokości 6 400,04 zł,
- 16 lipca 2025 r. w wysokości 4 578,00 zł.

(dowód: akta kontroli str. 424-428)

W celu ustalenia dokonanych zmian w kalkulacjach kontrolujący porównali pierwotne kalkulacje z kalkulacjami po korektach. Szczegóły kwotowe dotyczące różnic przedstawiono w poniższej tabeli.

Miesiąc realizacji usługi	Kalkulacje (załączniki do faktur) (zł)			Korekty kalkulacji (załączników do faktur) (zł)			Różnice - kalkulacje (załączniki do faktur) (zł)		
	Dopłata	Wkład własny	Zadanie	Dopłata	Wkład własny	Zadanie	Dopłata	Wkład własny	Zadanie
1.	2.	3.	4. (2+3)	5.	6.	7. (5+6)	8. (2-5)	9. (3-6)	10. (4-7)
V	41 316,00	6 886,00	48 202,00	39 265,20	6 544,20	45 809,40	2 050,80	341,80	2 392,60
VI	41 316,00	6 886,00	48 202,00	39 267,00	6 544,50	45 811,50	2 049,00	341,50	2 390,50
IX	41 316,00	6 886,00	48 202,00	41 491,80	6 915,30	48 407,10	-175,80	-29,30	-205,10
XI	38 271,00	6 378,50	44 649,50	38 271,00	6 378,50	44 649,50	0,00	0,00	0,00
XII	38 271,00	6 319,90	44 590,90	37 390,20	6 231,70	43 621,90	880,80	88,20	969,00
I-XII	493 455,00	82 183,90	575 638,90	488 650,20	81 441,70	570 091,90	4 804,80	742,20	5 547,00

(dowód: akta kontroli str. 331-413, 421-423)

Na podstawie tabeli można stwierdzić, że ostatecznie Gmina wydatkowała na rzecz Operatora całość dopłaty w kwocie 4 88 650,20 zł oraz wkład własny (składający się na kwotę pokrywającą deficyt i rozsądny zysk) w kwocie 81 441,70 zł, co potwierdza tabela sporządzana na potrzeby kontroli przez Gminę.

Zatem nieprawidłowe rozliczenia pomiędzy Operatorem a Organizatorem nie miały wpływu na rozliczenie dopłaty, dlatego powyższe stanowi uchybienie.

Skutki związane z zaakceptowaniem nieprawidłowych dokumentów finansowo-księgowych to:

- pobranie przez Operatora od Gminy środków w zawyżonej kwocie wynoszącej 10 978,04 zł, którą w wyniku kontroli zwrócił do Gminy,
- posiadanie na dzień kontroli ewidencji księgowej, która przedstawia wyższą kwotę wydatków niż ostatecznie wydatkowano na zadanie, co ma swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb-28,
- brak możliwości rozliczenia zadania na podstawie faktur oraz załączonych do nich (pierwotnych) kalkulacji.

(dowód: akta kontroli str. 329-330, 424-428, 443-444)

Osobami odpowiedzialnymi za wskazane uchybienie są: osoby realizujące zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę, w tym kierownik jednostki kontrolowanej.

Ad 4. Sprawozdawczość

Nieprawidłowe wykazanie wkładu własnego w załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego

W wyniku kontroli stwierdzono, że dane w zakresie wkładu własnego wykazane w załącznikach 3a do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego dotyczące linii komunikacyjnych nr 1-4 są niezgodne z danymi zawartymi w dokumentacji finansowo-księgowej oraz kalkulacjach (pierwotnych) Operatora. Szczegóły rozbieżności przedstawiono w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Wkład własny		Różnica (zł)
		wg dokumentacji finansowo-księgowej: kalkulacji (przed korektami) (zł)	wg załączników do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego (zł)	
1.	2.	3.	4.	5. (3-4)
Linia nr 1	II KWARTAŁ	6 539,40	6 331,80	207,60
	I - IV KWARTAŁ	26 261,40	26 053,80	207,60
Linia nr 2	II KWARTAŁ	1 058,40	1 146,60	-88,20
	IV KWARTAŁ	1 234,80	1 146,60	88,20
	I - IV KWARTAŁ	4 586,40	4 586,40	0,00
Linia nr 3	II KWARTAŁ	1 758,00	1 552,90	205,10
	III KWARTAŁ	586,00	615,30	-29,30
	I - IV KWARTAŁ	5 947,90	5 772,10	175,80
Linia nr 4	II KWARTAŁ	11 302,20	10 943,40	358,80
	I - IV KWARTAŁ	45 388,20	45 029,40	358,80
Razem		82 183,90	81 441,70	742,20

(dowód: akta kontroli str. 329-403, 429-440)

Odnosnie różnic dotyczących wkładu własnego Burmistrz Gminy wyjaśnił, że:

„W załącznikach do sprawozdań kwartalnych błędnie przyjęto wartości równe przychodom netto uzyskanych ze sprzedaży biletów z wniosków o dopłatę”. Wysokość przychodów, jak wykazano powyżej, nie wpływała w tym przypadku na kwotę deficytu.

(dowód: akta kontroli str. 43-44, 51)

W wyniku dokonanych zmian w zakresie kwot wydatkowanego wkładu własnego w kalkulacjach załączonych do faktur oraz dokonanych rozliczeń finansowych pomiędzy Operatorem a Gminą kontrolujący ustalili ostateczne wysokości wkładów własnych pomniejszone o rozsądny zysk i porównali je ze sprawozdaniami. Szczegóły kwotowe zawarto w poniższej tabeli.

Linia komunikacyjna	Okres rozliczeniowy	Wkład własny organizatora wg dokumentacji finansowo-księgowej i kalkulacji po korektach (zł)	Rozsądny zysk wg kontrolujących (zł)	Wkład własny pomniejszony o rozsądny zysk wg kontrolujących (zł)	Wkład własny wg załączników do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego (zł)	Różnice: wkład własny wg kontrolujących - wg załączników do sprawozdań kwartalnych i sprawozdania rocznego (zł)
1	2	3	4	5 (3-4)	6	7 (5-6)
Linia nr 1	I KWARTAŁ	6 643,20	1 080,98	5 562,22	6 643,20	-1 080,98
	II KWARTAŁ	6 331,80	1 005,23	5 326,57	6 331,80	-1 005,23
	III KWARTAŁ	6 747,00	1 028,45	5 718,55	6 747,00	-1 028,45
	IV KWARTAŁ	6 331,80	965,56	5 366,24	6 331,80	-965,56
	I - IV KWARTAŁ	26 053,80	4 080,22	21 973,58	26 053,80	-4 080,22
Linia nr 2	I KWARTAŁ	1 146,60	180,79	965,81	1 146,60	-180,79
	II KWARTAŁ	1 146,60	185,88	960,72	1 146,60	-185,88
	III KWARTAŁ	1 146,60	202,02	944,58	1 146,60	-202,02
	IV KWARTAŁ	1 146,60	206,70	939,90	1 146,60	-206,70
	I - IV KWARTAŁ	4 586,40	775,39	3 811,01	4 586,40	-775,39
Linia nr 3	I KWARTAŁ	1 875,20	244,49	1 630,71	1 875,20	-244,49
	II KWARTAŁ	1 552,90	247,74	1 305,16	1 552,90	-247,74
	III KWARTAŁ	615,30	97,37	517,93	615,30	-97,37
	IV KWARTAŁ	1 728,70	266,81	1 461,89	1 728,70	-266,81
	I - IV KWARTAŁ	5 772,10	856,41	4 915,69	5 772,10	-856,41
Linia nr 4	I KWARTAŁ	11 481,60	2 065,78	9 415,82	11 481,60	-2 065,78
	II KWARTAŁ	10 943,40	1 935,91	9 007,49	10 943,40	-1 935,91
	III KWARTAŁ	11 661,00	1 915,47	9 745,53	11 661,00	-1 915,47
	IV KWARTAŁ	10 943,40	1 883,76	9 059,64	10 943,40	-1 883,76
	I - IV KWARTAŁ	45 029,40	7 800,92	37 228,48	45 029,40	-7 800,92
Razem		81 441,70	13 512,94	67 928,76	81 441,70	-13 512,94

(dowód: akta kontroli str. 321-322, 329-428, 429-440)

Przyczyną powstałej rozbieżności jest nieprawidłowe sporządzenie faktur oraz załączonych do nich kalkulacji, a także uwzględnienie rozsądnego zysku w wykazywanym w sprawozdaniach wkładzie własnym.

Skutkiem jest posiadanie przez wojewodę nieprawidłowych danych w zakresie kwot wkładu własnego finansującego deficyty linii komunikacyjnych. Nieprawidłowo wykazane wysokości wkładu własnego nie miały wpływu na rozliczenie dopłaty, dlatego powyższe stanowi uchybienie.

Osobami odpowiedzialnymi za wskazane uchybienie są: osoby realizujące zadanie oraz osoby nadzorujące ich pracę, w tym kierownik jednostki kontrolowanej.

Wyjaśnienia, protokoły, oświadczenia	1. Wyjaśnienie Burmistrza Gminy z dnia 15 maja 2025 r. ws. rozkładu jazdy na linii komunikacyjnej nr 1. 2. Wyjaśnienie Burmistrza Gminy z dnia 15 maja 2025 r. ws. rozkładu jazdy na linii komunikacyjnej nr 2.
---	--

	3. Wyjaśnienie Burmistrza Gminy z dnia 15 maja 2025 r. ws. rozkładu jazdy na linii komunikacyjnej nr 3. 4. Wyjaśnienie Burmistrza Gminy z dnia 15 maja 2025 r. ws. wydatków poniesionych w listopadzie. 5. Wyjaśnienie Burmistrza Gminy z dnia 15 maja 2025 r. ws. kalkulacji do faktury za grudzień. 6. Wyjaśnienie Burmistrza Gminy ws. postanowień umowy. 7. Wyjaśnienia Burmistrza Gminy z dnia 23 maja 2025 r. ws. kontrolowanych zagadnień. 8. Wyjaśnienia Burmistrza Gminy z dnia 15 lipca 2025 r. ws. rozliczeń finansowych z Operatorem. 9. Wyjaśnienia Burmistrza Gminy z dnia 15 lipca 2025 r. ws. rozliczeń finansowych z Operatorem. 10. Oświadczenie Burmistrza Gminy²⁸ z dnia 15 maja 2025 r. ws. kontrolowanych zagadnień.
Ocena obszaru kontroli	Prawidłowość realizacji zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej dofinansowanych przez dopłatę do ceny usługi ze środków Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, w tym prawidłowość wyliczenia dopłaty w 2024 r. ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wpis do książki kontroli	Nr 2/2025
Zalecenia	W przypadku realizacji tego rodzaju zadania w przyszłości zalecam: 1. Prawidłowo wykazywać wykonaną pracę eksploatacyjną na poszczególnych liniach komunikacyjnych, uwzględniając przewidziany umową o dopłatę tryb i zasady postępowania w przypadku zmiany wielkości pracy eksploatacyjnej określonej w umowie. 2. Prawidłowo ustalać deficyt linii komunikacyjnych, w szczególności: a) w oparciu o rzeczywiste koszty i przychody na danej linii komunikacyjnej, b) nie uwzględniać w deficycie linii komunikacyjnych rozsądnego zysku (art. 2 pkt 2 ustawy frpa). 3. Dokonywać rozliczeń finansowych z Operatorem na podstawie not księgowych.

²⁸ Oświadczenie zostało podpisane z upoważnienia Burmistrza Gminy przez Skarbnika Miejskiego.

	4. Wzmocnić nadzór merytoryczny i finansowy nad realizacją zadania, poprzez prawidłową/właściwą weryfikację danych przekazywanych przez operatorów, w szczególności w zakresie ponoszonych kosztów i uzyskiwanych przychodów. 5. W dokumentacji sprawozdawczej wykazywać dane zgodne ze stanem faktycznym, wynikającym z dokumentacji merytorycznej i finansowo-księgowej. W związku z dokonaniem przez Gminę w dniu 28 sierpnia 2025 r. zwrotem na rachunek wojewody dopłaty pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie 2 990,40 zł odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.
Pouczenia	– O sposobie wykonania zaleceń, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, proszę powiadomić mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia. – Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	Z upoważnienia Wojewody Zachodniopomorskiego Bartosz Brożyński I Wicewojewoda Zachodniopomorski <i>/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/</i>